

اثر بخشی واکسیناسیون هپاتیت B در کودکان مبتلا به تالاسمی ماژور

(خراسان جنوبی - ۱۳۸۶)

زهرة آذرکار^۱ - غلامرضا شریف زاده^۲

چکیده

زمینه و هدف: ابتلا به هپاتیت B یکی از معضلاتی است که بیماران تالاسمی ماژور با توجه به ترانسفوزیون های مکرر خون با آن مواجه می باشند. با توجه به عوارض حاد و مزمن بیماری (هپاتیت فولمینانت، سیروز، سرطان) انجام واکسیناسیون در کاهش ابتلا به این بیماری از اهمیت بسزایی برخوردار است. هدف از این مطالعه بررسی سطح آنتی بادی پس از انجام واکسیناسیون هپاتیت B در بیماران تالاسمی استان خراسان جنوبی می باشد.

روش تحقیق: مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی است. کلیه بیماران تالاسمی خراسان جنوبی که واکسیناسیون هپاتیت B را در سه نوبت دریافت کرده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات دموگرافیک از طریق پرسشنامه ای که شامل اطلاعات سن، جنس، تعداد دفعات تزریق خون، سن تشخیص بیماری، زمان واکسیناسیون و ... جمع آوری شد. سپس نمونه خون بیماران از نظر مارکرهای Anti HBS, HBS Ag و Anti-HBC با روش الیزا بررسی و نتایج توسط نرم افزار SPSS آنالیز شد.

یافته ها: از ۳۸ کودک مبتلا به تالاسمی ماژور ۲۰ نفر پسر (۵۲/۶٪) و ۱۸ نفر دختر (۴۷/۴٪) بودند. میانگین سن $4/6 \pm 9/2$ سال بود. ۳۷ بیمار (۹۷/۴٪) بیش از ۱۲ بار در سال خون دریافت می کردند. همه بیماران از نظر HBSAg و anti-HBC منفی بودند. از نظر پاسخ anti-HBS ۱۶ نفر (۴۲/۱٪) به واکسن پاسخ نداده بودند و ۲۲ نفر (۵۷/۹٪) پاسخ مثبت داشتند (تیتراژ $< 10 \text{ IU/Lit}$). بیماران براساس نوع پاسخ (بدون پاسخ، ضعیف، خوب) به سه دسته تقسیم شدند: ۴۲/۱٪ بدون پاسخ (تیتراژ کمتر از 10 IU/Lit)، ۲۳/۷٪ پاسخ ضعیف (تیتراژ $10-100 \text{ IU/Lit}$) و ۳۴/۲٪ پاسخ خوب (تیتراژ بیشتر از 100 IU/Lit) داشتند. در ۳۴/۲٪ مواردی که بیش از ۵ سال و ۶۵/۸٪ بیمارانی که کمتر از ۵ سال از آخرین نوبت واکسن هپاتیت B در آنها می گذشت پاسخ آنتی بادی یافت شد. از لحاظ آماری بین سن، جنس و پاسخ آنتی بادی رابطه معنی داری وجود نداشت ($P > 0/05$). همچنین بین دو گروه از نظر گذشت زمان واکسیناسیون و پاسخ آنتی بادی اختلاف معنی داری یافت نشد ($P > 0/05$).

نتیجه گیری: در بچه های مبتلا به تالاسمی، پاسخ ایمنی کمتر از کودکان سالم است. لذا توصیه می شود پس از انجام واکسیناسیون هپاتیت B تیتراژ anti-HBS بررسی شده و با توجه به تیتراژ، واکسیناسیون مجدد انجام شود.

کلید واژه ها: هپاتیت B؛ تالاسمی ماژور؛ واکسیناسیون؛ Anti-HBS-Ab

افق دانش؛ فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کتاباد (دوره ۱۴؛ شماره ۳؛ پاییز سال ۱۳۸۷)

دریافت: ۱۳۸۶/۱۱/۱۵ اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۱۰/۲۹ پذیرش: ۱۳۸۷/۱۱/۹

۱- نویسنده مسؤول؛ استادیار، بخش عفونی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

آدرس: بیرجند- خیابان غفاری- بیمارستان ولیعصر(عج)- بخش عفونی

تلفن: ۰۵۶۱-۴۴۴۳۰۰۰ نمابر: ۰۵۶۱-۴۴۴۵۴۰۲ پست الکترونیکی: drz.azarkar@yahoo.com

۲- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند